

INNOVATION AND GLOBAL ISSUES IN SOCIAL SCIENCES III

CONGRESS BOOK

Patara Antique City Parliament Building, ANTALYA
APRIL 26-29, 2018



inglobetr



inglobetr



inglobetr

EDITORS

Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ
Ragıp PEHLİVANLI
Karlygash ASHIRKHANOVA

www.inglobe.org

ISBN 605825325-X



INNOVATION AND GLOBAL ISSUES IN SOCIAL SCIENCES PLATFORM

April 26-29, 2018

Patara Antique City Parliament Building

Kaş / Antalya / TURKEY

CONGRESS BOOK

EDITORS

Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ

Ragıp PEHLİVANLI – Karlygash ASHIRKHANOVA

www.inglobe.org

congress@inglobe.org

(+90) 312 911 0799



inglobetr



inglobetr

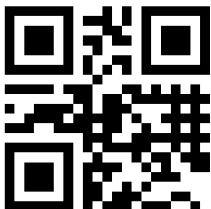


inglobetr

All rights of this book belongs to editors. Can be used by giving reference. Scientific and ethical responsibilities of the writings belong to authors and copyright belongs to InGlobe editors. The authors are responsible for the correctness of the content and resources of the writings.

Copyright © 2018

Innovation and Global Issues in Social Sciences. All rights reserved.



ISBN 605825325-X



9 786058 253254 >

CONGRESS ID

Name of Congress

Innovation and Global Issues in Social Sciences III

Type of Participation

Davetli ve Çağrılı / Keynote and Invited

Date and Place

26-28-29 Nisan 2018

Kaş / Antalya / TÜRKİYE

President

Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ

Head of Board

Ragıp PEHLİVANLI

General Coordinator

Dr. Betül HAYRULLAHOĞLU

Organizator

InGlobe Platform

Platform

Republic of Turkey Ministry of Culture and Tourism

Kaş Municipality

Akdeniz University

Manas University

Association of Patara Culture and Tourism

Regularity Board

Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ

Prof. Dr. Erkan ERDİL

Prof. Dr. Fatih BAŞBUĞ

Prof. Dr. Kanat CANUZAKOV

Prof. Dr. Roza AMANOVA

Prof. Dr. Suat KOLUKIRIK

Assoc. Prof. **Ajla ŠKRBIĆ**

Assoc. Prof. **Elbeyi PELİT**

Assoc. Prof. Birol AKGÜL

Assoc. Prof. Selim Hilmi ÖZKAN

Spec. Araz ASLANLI

Executive Board

Ragıp PEHLİVANLI

Dr. Betül HAYRULLAHOĞLU

Canberk PEHLİVANLI

Dilara ZORLUTUNA

Dr. Fulya KÖKSOY

Gulshat SHAIKENOVA

Karlygash ASHIRKHANOVA

Mariana MANKO

Ufuk AYGÜN

Yasin SOFTA

Mission Team

Aiperi DZHURAEVA – Ali Burak ULUÇAY- **Ayşen KEKLİK**-Büşra YILMAZ-**Halil İbrahim MANTAR**-Shahzeb Sultan TIWANA

The Factors Affecting the University Preference: A Research on The Associate Students	781
<i>Aylin TAŞKIN, Alaattin İRDEM, Mustafa Melkin ÖDER.....</i>	<i>781</i>
Afyonkarahisar Cuisine in the Scope of Cultural Tourism	789
<i>Mustafa SANDIKCI, Hasan Hüseyin SOYBALI, Sabri ÇELİK, Hümeysra TÖRE BAŞAT.....</i>	<i>789</i>
Gender Differences in Risk-Taking Preferences: Literature Survey	800
<i>Okçay UÇAN, Cemil Serhat AKIN, Ezgi SOYLU.....</i>	<i>800</i>
China and India and Its Economic Development Process.....	807
<i>Kasimu MAIMAITIAILI.....</i>	<i>807</i>
Access to Education for Refugee Children in Turkey: Opportunities and Challenges	817
<i>Nazia Binte FARHAD.....</i>	<i>817</i>
Job Analysis and Problems as a Function of Human Resources Management in Tourism Organizations: A Conceptual Evaluation	828
<i>Elbeyi PELİT, Faruk GÖKÇE.....</i>	<i>828</i>
Effects of Local Administrations on Destination Brand: The Example of Nevşehir Çat Town	834
<i>Elvan ESER.....</i>	<i>834</i>
Technology Relations and Innovative Approaches to Ceramic Art.....	847
<i>Ayşe KURŞUNCU.....</i>	<i>847</i>
Ўзбек нутқ одатида нутқий таъсир шакллари	859
<i>Шохида Хошимовна Шаҳобиддинова.....</i>	<i>859</i>
Social Media Practices and Public Relations Ethics.....	863
<i>Sibel HOŞTUT.....</i>	<i>863</i>
A Qualitative Research on the Perception of Organizational Power Resources by Manager	871
<i>Ahmet YILDIRIM.....</i>	<i>871</i>
Investigation of the Profiles of Vocational School Students	880
<i>Alaattin İRDEM, Mustafa Melkin ÖDER, Aylin TAŞKIN.....</i>	<i>880</i>
An Analysis of Household Consumption of Milk and Dairy Products.....	888
<i>Melisa TAYLAN, Kübra ÖNDER.....</i>	<i>888</i>
A Research for Sensorial Brand Strategies Used in Restaurants: An Application for Fish Restaurants.....	895
<i>Ayşe ÇELİK YETİM, Tülay HACIOĞLU.....</i>	<i>895</i>
International Peace, Justice and Strong Institutions as One of the Tools of Sustainable Development	912
<i>Süleyman DOST.....</i>	<i>912</i>
An Investigation of the Relationship between Grand Strategies and Human Resource Management Practices.....	921
<i>Burak ÖZDEMİR, Akansel YALÇINKAYA.....</i>	<i>921</i>
An Econometric Analysis of Turkey's Energy Supply Security	927
<i>Ayşenur AVAR, Adil KORKMAZ.....</i>	<i>927</i>
A Suggestion for Solving Family Problems: Family Meetings.....	940
<i>Hanife AKGÜL, Erhan KAVUNCUOĞLU.....</i>	<i>940</i>
The Importance of Communication Requirement in Teaching Dialogic Speech	951
<i>Gulzat Berkinbayeva ONGARBEKOVNA, Zhazira Issayeva ISSAKYZY, Zhanat Dauletbekova TURARBEKKYZY.....</i>	<i>951</i>

International Peace, Justice and Strong Institutions as One of the Tools of Sustainable Development

Süleyman DOST¹

Abstract

On September 25th 2015, countries adopted a set of goals to end poverty, protect the planet, and ensure prosperity for all as part of a new sustainable development agenda. Each goal has specific targets to be achieved over the next 15 years. Goal 16 of the Sustainable Development Goals is dedicated to the promotion of peaceful and inclusive societies for sustainable development, the provision of access to justice for all, and building effective, accountable institutions at all levels. The goals are interconnected – often the key to success on one will involve tackling issues more commonly associated with another.

This paper focuses on the issue of justice, peace and strong institutions, which are defined by the United Nations Development Program, and especially on the aspect of international law. In this context, the issues of armed conflict, the prevention of terrorism, crime and especially abuse against children, and the necessity of strong, transparent and accountable institutions are discussed.

Keywords: International, Justice, Peace, Institutions

JEL Codes: K33

Sürdürülebilir Kalkınmanın Araçlarından Biri Olarak Uluslararası Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar

Özet

25 Eylül 2015'te ülkeler, yoksulluğu sona erdirmek, dünyayı korumak ve yeni sürdürülebilir kalkınma gündeminin bir parçası olarak herkes için refah sağlamak için bir dizi hedef kabul ettiler. Her bir hedefin önümüzdeki 15 yıl içinde gerçekleştirilecek belirli alt hedefleri vardır. Sürdürülebilir kalkınma hedeflerinden 16. hedef, sürdürülebilir kalkınma için barışçıl ve kapsayıcı toplumların teşvik edilmesine, herkes için adalet erişiminin sağlanmasına ve her düzeyde etkili, hesap verebilir kurumların oluşturulmasıdır. Çoğu zaman başarının anahtarı olan bu hedefler birbiri ile bağlantılı olup, bir diğeriyle daha sık ilişkilendirilen sorunların ele alınmasını içerecektir.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, suleyman.dost@hotmail.com

Bu tebliğde, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın belirlemiş olduğu adalet, barış ve güçlü kurumlar ana hedefleri ile alt hedef başlıklarının gerçekleştirilmesi kapsamında konunun özellikle uluslararası hukuk yönü üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda, silahlı çatışmaların, terörün, suçun ve özellikle çocuklara yönelik istismarın önlenmesi ve güçlü, şeffaf ve hesap verebilir kurumların etkinliği için yapılması gerekenler ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası, Adalet, Barış, Kurumlar

1. Giriş

Sürdürülebilirlik, bir şeyin devam etmesi veya ettirilmesi anlamına gelmektedir. (Karabıçak & Özdemir, 2015: 44) Sürdürülebilir kalkınmanın temel ilkesi, ekonomik, çevresel ve sosyal olmak üzere üç farklı alanda sürdürülebilirliği sağlamaktır. (Akgül, 2010: 133) Her üç alanda sürdürülebilirliğin sağlanması barış, adalet ve güçlü kurumların varlığını gerektirmektedir. Çünkü *barış*, çatışmasızlık, huzur, güvenlik, istikrar, insan hakları ve hukukun üstünlüğü gibi kavramlarla yakından ilgili olup sürdürülebilir kalkınmanın öncelikleri arasında yer almaktadır. *Adalet* ise hukuk kurallarının gerçekleştirmek istediği en temel amaçtır. Ulusal ve uluslararası alanda gerçek ve tüzel kişilerin her türlü hukuki ilişkide tarafların en önemli beklentisi adaletin sağlanmasıdır. *Güçlü kurumlar* ise hem ulusal hem de uluslararası boyutta kurumsallaşmanın en önemli aracıdır. Güçlü kurumlar, ancak dürüst, iyi niyetli, adil ve güçlü bir siyasi irade ile ulusal ve uluslararası kurallar ile etkin hale getirilebilir.

Bu tebliğde, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın belirlemiş olduğu adalet, barış ve güçlü kurumlar ana hedefleri ile alt hedef başlıklarının gerçekleştirilmesi kapsamında konunun özellikle uluslararası hukuk yönü üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda, silahlı çatışmaların, terörün, suçun ve özellikle çocuklara yönelik istismarın önlenmesi ve güçlü, şeffaf ve hesap verebilir kurumların etkinliği için yapılması gerekenler ele alınmıştır.

2. Sürdürülebilir Kalkınma için 16. Ana Hedef: Uluslararası barış, adalet ve güçlü kurumlar.

Ulusal ve uluslararası sürdürülebilir kalkınma, bilimsel, ekonomik, siyasi, sosyal, kültürel ve hukuki pek çok unsurun bir araya gelmesi ile mümkündür. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) bünyesinde 25 Eylül 2015 tarihinde “Sürdürülebilir Kalkınma” için belirlenen onyed (17) hedeften 16. hedef uluslararası barış ve adalet ile güçlü (uluslararası) kurumların varlığıdır. Bu hedef şu şekilde ifade edilmiştir: “Sürdürülebilir kalkınma için, barışçıl ve herkesi kucaklayan toplumları teşvik etmek, herkesin adalete erişimini sağlamak, her seviyede etkin, hesap verebilir ve kucaklayıcı kurumlar inşa etmek.” (UNDP, 2018). Bu ana hedef altında bazı alt hedefler de belirlenmiştir. Bu ana ve alt hedeflerde üç unsur bulunmaktadır: Uluslararası barış, adalet ve güçlü kurumlar.

2.1. Uluslararası Barış

Barış, güvenlik, istikrar, insan hakları ve hukukun üstünlüğüne dayalı etkin yönetimler olmadan, sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleştirilmesi mümkün değildir. Ancak dünya üzerinde bazı bölgelerde barış, güvenlik ve refah sürekli iken, diğer bazı bölgelerde ise bitmek bilmeyen silahlı çatışma ve şiddet sürmektedir. Barış ve güvenliğin olmadığı yerde, yukarıda sayılan alt başlıkları ve dolayısıyla sürdürülebilir kalkınmayı gerçekleştirmekten söz edilemez.

Bariş ana hedefinin kapsamında hem ulusal ve hem de uluslararası bölgesel ve küresel barış bulunmaktadır. (Gülener, 2012: 43; Kakışım, 2017: 27; Brauch, 2008: 1).

2.2. Uluslararası Adalet

Adalet ise hukuk kurallarının gerçekleştirmek istediği en temel amaçtır. Teknolojide, iletişim ve ulaşım araçlarındaki gelişme sayesinde dünya küresel bir köye dönüşmüştür. Bu değişim ve dönüşüm sürecinde farklı boyutlarda hukuksal ilişkiler ortaya çıkmıştır. Gerçek ve tüzel kişiler ve devletler ile diğer gerçek/tüzel kişiler ve devletler arasında kamusal ve özel hukuk nitelikli hukuksal ilişkiler kurulmakta ve bu ilişkilerin sayıları her geçen gün artmaktadır. Bu hukuksal ilişkilerde, tarafların en önemli beklentisi adaletin sağlanmasıdır. (Gysman, 2018: 46; Goetz & Jenkins, 2016: 127).

2.3. Uluslararası Güçlü Kurumlar

Güçlü kurumlar ise hem ulusal hem de uluslararası boyutta kurumsallaşmanın en önemli aracıdır. Güçlü kurumlar, ancak dürüst, iyi niyetli, adil ve güçlü bir siyasi irade ile ulusal ve uluslararası kurallar ile etkin hale getirilebilir. Bu bakımdan güçlü ulusal ve uluslararası kurumların varlığı hem ulusal hem de uluslararası alanda atılacak adımlara bağlıdır. (Hoedt-Rasmussen & Voorhoof, 2018: 3; Karabulut, 2015: 43)

3. Alt Hedefler

Bu ana hedef altında şu *oniki alt hedef* başlıkları belirlenmiştir: “1-Her türlü şiddetin ve şiddet sonucunda yaşanan ölüm oranlarının büyük ölçüde azaltılması. 2-Çocuklara yönelik şiddet ve işkencenin, çocuk istismarının, sömürsünün, ticaretinin sona erdirilmesi. 3-Hukukun üstünlüğünün ulusal ve uluslararası düzeylerde geliştirilmesi. 4-2030’a kadar yasa dışı para ve silah akışının azaltılması ve organize suçun her türüyle mücadele edilmesi. 5-Yolsuzluk ve rüşvetin tüm biçimlerinin önemli ölçüde azaltılması. 6-Her düzeyde etkili, hesap verilebilir ve şeffaf kurumlar kurulması. 7-Her düzeyde duyarlı, kapsayıcı, katılımcı ve temsil edici karar verme mekanizmalarının oluşturulması. 8-Gelişmekte olan ülkelerin küresel yönetim kurumlarına katılımlarının sağlanması ve güçlendirilmesi. 9-2030’a kadar herkese yasal kimlik kazandırılması. 10-Ulusal mevzuata ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak bilgiye kamu erişiminin sağlanması ve temel özgürlüklerin korunması. 11-Başta gelişmekte olan ülkeler olmak üzere şiddet ve terörü önlemek ve mücadele etmek için uluslararası işbirliği yoluyla ulusal kurumların güçlendirilmesi. 12-Ayrımcılık gözetmeyen yasa ve politikaların ilerletilmesi ve uygulanması.” (SGS, 2016).

3.1. Her türlü şiddetin ve şiddet sonucunda yaşanan ölüm oranlarının büyük ölçüde azaltılması

“Uygulayıcısı her kim olursa olsun şiddet eylemleri toplumsal yaşamda, uygulayıcısı tarafından diğer bireyler üzerinde üstünlük sağlamak, hâkimiyet kurmak, muhatapları belli davranış modellerinde davranmaya zorlamak, maddi ve manevi çıkarlar elde etmek amacıyla icra edilmektedir. Bu amaca ulaşmak için de, bir takım fiziksel, psikolojik, ekonomik ya da cinsel içerikli eylemlerde bulunmaktadır. Bu tür eylemler, bütün dünyada olduğu üzere kamu ve özel hayatın her alanında örneğin, evde, iş yerinde, okulda, sokakta, araçlarda hülâsa hayatın her bir alanında; bireyin kendisine ya da bir topluluğa, bireylerin diğer bireylere (aile içi şiddet),

toplulukların birbirlerine (savaşlar), bir topluluğun bireylere karşı gerçekleştirdikleri hukuka aykırı eylemlerdir.” (Uçar, 2016: 320).

Ulusal ve uluslararası alanda, başta kadın, çocuk ve engelliler olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin şiddetin her türlü biçiminden korunması ve şiddet sonucunda gerçekleşen ölümlerin azaltılması için uluslararası hukuk araçlarının oluşturulması ve uygulanması öncelikli amaç olmalıdır.

3.2. Çocuklara yönelik şiddet ve işkencenin, çocuk istismarının, sömürüsünün, ticaretinin sona erdirilmesi

“Çocuklara yönelik şiddet hiçbir zaman mazur görülemez ve kabul edilemez. Devletlerin, bütün çocukları her tür şiddetten koruma yükümlülüğü vardır. Uluslararası insan hakları hukuku, insan olarak herkese saygı duyulması temeline dayanır. İnsan olarak çocuklar da en az yetişkinler kadar korunmayı hak eder. Çocuklara yönelik şiddetin aşırı biçimleri – cinsel sömürü ve kaçakçılık, kadınlarda genital sünnet, en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliği ve silahlı çatışmaların çocuklar üzerindeki etkileri – uluslararası planda sert tepkilere yol açmış, bütün bunlara hemen bir çare bulunmuş olmasa bile, söz konusu olguların kınanmasında mutabakat sağlanmıştır.” (UNICEF, 2007: 7.; Karakaş, & Çevik, 2016: 887-906). Dolayısıyla çocuklara yönelik şiddet ve işkencenin, çocuk istismarının, sömürüsünün, ticaretinin sona erdirilmesi, uluslararası barış ve adaletin öncelikleri arasındadır.

3.3. Hukukun üstünlüğünün ulusal ve uluslararası düzeylerde geliştirilmesi

BM Genel Kurulu, 10 Aralık 2014 tarihli kararında ulusal ve uluslararası düzeyde hukukun üstünlüğünün kabulü ve hayata geçirilmesi ile ilgili ilke kararı almıştır. Buna göre BM Şartında ve uluslararası hukukta yer alan ve daha barışçıl, müreffeh ve adil bir dünya için vazgeçilmez temeller olan amaçlara ve ilkelere bağlılık vurgulanmış ve bunlara saygıyı teşvikte ve dünya çapında adil ve kalıcı barışın kurulması kararlılığı yinelenmiştir. İnsan hakları, hukukun üstünlüğü ve demokrasinin, birbirleriyle bağlantılı ve karşılıklı olarak birbirlerini destekleyen ve BM’nin evrensel ve bölünmez çekirdek değerlerine ve ilkelerine ait olduğu belirtilmiştir. Buna bağlı olarak hukukun üstünlüğüne hem ulusal hem uluslararası düzeyde evrensel bağlılık ve uygulama ihtiyacına ve onun adalet ilkeleriyle birlikte uluslararası hukuka ve hukukun üstünlüğüne dayalı uluslararası düzen için devletler arasında işbirliği ve barışçıl birlikte var olma için hayati olduğuna dikkat çekilmiştir. Ayrıca hukukun üstünlüğünün, ulusal ve uluslararası düzeyde ilerlemesinin, kalıcı ekonomik büyümenin gerçekleştirilmesi, sürdürülebilir kalkınma, yoksulluğun ve açlığın ortadan kaldırılması ve tüm temel insan hak ve özgürlüklerinin korunmasında hayati olduğu vurgulanmıştır. Ve nihayet sınıraşan tehditlere karşı ortak güvenliğin, Birleşmiş Milletler Şartı ve uluslararası hukuk uyarınca etkili işbirliğine dayalı olduğu tekrar teyit edilmiştir. (Resolution of UNGA, 2014).

3.4. 2030’a kadar yasa dışı para ve silah akışının azaltılması ve organize suçun her türüyle mücadele edilmesi

“Organize suç örgütlerinin faaliyet sahaları, birbirleri ile kurdukları iletişim ve ortaklıklar nedeniyle, bu suçluluk türü ile mücadele artık sadece bir ülkenin veya belirli bölgede var olan milletlerin sorunu olmaktan çıkmış, adeta tüm insanlığın ortak bir hedefi haline gelmiştir. Yaşanan bir kısım acı tecrübeler göstermiştir ki, belirli bir süre bu suç örgütlerinin etkilerinden uzak kalmayı başaran ve yapılan mücadeleye seyirci olmayı tercih eden ülkeler, ekonomik, sosyal ve politik olarak bedel ödemek durumunda kalmışlardır. Örgütlü suçlulukla

mücadele konusunda her ülkenin kendi özel tecrübe ve yöntemleri bulunmakla birlikte, uluslararası ve üstü organizasyonlar, çatıları altında bulunan ülkeler için yol gösteren veya bağlayıcı olan bir kısım ilke ve prensipleri içeren kararlar alma gereği hissetmişlerdir. Birleşmiş Milletler'in hazırladığı “Sınırışan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi”, OECD ülkeleri tarafından hazırlanan “Uluslararası Ticari İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Verilen Rüşvetin Önlenmesi Sözleşmesi”, Avrupa Konseyi'nce hazırlanan Yolsuzluğa Karşı Ceza Sözleşmesi” ile “Yolsuzluğa Karşı Özel Hukuk Sözleşmesi” bu düşünceler ile yapılan çalışmalardır.” (Dursun, 329).

3.5. Yolsuzluk ve rüşvetin tüm biçimlerinin önemli ölçüde azaltılması

“Genel bir tanımla yolsuzluk, kamu görevlerinin özel kazançlar için kullanılmasıdır. Bu özel kazanımlar, rüşvet, zimmet ve adam kayırmacılık gibi davranış ve eylemlerin tümünü ifade etmek üzere kullanılmaktadır. Yolsuzluk konusunda yapılan pek çok tanımda rüşvet ile yolsuzluk eş anlamlı kullanılmıştır. Çünkü yukarıda da belirttiğimiz gibi her ikisi de şahsi menfaat sağlama ve yetkinin kötüye kullanımı sonucunda ortaya çıkmaktadır. Rüşvet, zimmet ve kayırmacılık olarak ifade edilen kavramlarda hep beraber bu yolsuzluk tanımı içerisinde yer almaktadır.” (Meriç, 2004: 73). Yolsuzluk ve rüşvet hem ulusal hem de uluslararası en büyük sorunlardan birisi olarak görülmekte ve bunlarla mücadele sürdürülebilir kalkınmanın alt hedeflerinden birisi olarak görülmektedir. Ayrıca bu amaçla uluslararası işbirliği yapılmasının önemi vurgulanmaktadır.

3.6. Her düzeyde etkili, hesap verilebilir ve şeffaf kurumlar kurulması

“Şeffaflık ve hesap verilebilirlik iki açıdan önemlidir: Birincisi, kaynakların etkin kullanımına ilişkindir. Mevcut hizmetlerin en düşük maliyetle yapılması ve israfın önlenmesi önem kazanmaktadır. Stratejik planlamayla beraber, bu tarz bir kaynak kullanımının sonuç odaklı olması hedeflenmektedir. Bu anlamda, harcama birimlerinin planlarını yapmaları, hedeflerini açık olarak belirtmeleri, bu hedefler için kaynak ihtiyacı, sonuç itibarıyla bu kaynakların kullanılması sonucunda gelinecek noktanın değerlendirilmesi önem kazanmaktadır. Bu süreçlerin kamuoyuna açık olması, sadece kurumsal denetimi değil, tarafların faaliyetleri açık olarak görebilmesi etkinliği arttıracaktır. İkincisi demokratikleşme ile ilgilidir. Kişilerin kamu faaliyetlerini şeffafla görebilmesi ve hesap sorabilmesi gerekir. Sonuç itibarıyla bu sürecin şeffaf bir biçimde yürütmesi hem etkinliği artırır hem de kişileri ikna ettiği için” (Pınar, 2012: 112) barış sağlanır.

3.7. Her düzeyde duyarlı, kapsayıcı, katılımcı ve temsil edici karar verme mekanizmalarının oluşturulması

“Katılımcı demokrasi kavramı, tüm vatandaşların görüşlerini açıklama hakkına sahip olduğu, kendi yaşamlarını etkileyen çevresel, ekonomik, sosyal ya da politik tartışmalara doğrudan katılabildiği, yetki ve sorumluluğun yerel ve bölgesel topluluklarda bulunduğu ve yalnızca zorunlu hallerde daha üst yönetim basamaklarına devredildiği bir sistemi öngörmektedir. Halkın ekonomik ve politik karar verme süreçlerine doğrudan katılımı, kendi yaşamları kadar çevre üzerinde de etkiler doğuran temel bir hak ve sorumluluktur. Demokratik bir devlet, halkın ekonomik ve politik karar verme süreçlerine doğrudan katılımını sağlamak için gerekli stratejileri ve destek politikalarını hazırlayan ve bu sürece toplumun ilgili tüm katmanlarını dâhil eden ve dezavantajlı grupları karar verme süreçlerine katılım için yüreklendiren bir devlettir” (Aktan, 2003: 119). Bu şekilde her düzeyde duyarlı, kapsayıcı,

katılımcı ve temsil edici karar verme mekanizmalarının oluşturulması, barış ve adaletin gerçekleşmesi için en önemli adımdır.

3.8. Gelişmekte olan ülkelerin küresel yönetim kurumlarına katılımlarının sağlanması ve güçlendirilmesi

“Küresel yönetim, uluslararası topluluk ve tekil aktörlerin, kapasitelerini aşan ekonomik sosyal ve siyasal konularda ortaya çıkan sorunları düzene sokmak amacıyla koydukları kurallardan ve oluşturdukları kurumlardan oluşan bir sistemdir. Gerek ulusal gerekse küresel düzeyde olsun iyi yönetişimin, özgürlük, güvenlik, çeşitlilik, adalet ve dayanışma gibi değerleri geliştirmesi gerekir. İyi yönetim, ayrıca, insan haklarına, hukukun üstünlüğüne, demokrasiye ve katılımcılığa saygıyı güvence altına almalı, denetlenebilirlik, etkililik ve yerindelik ilkelerine bağlı kalmalıdır. Anlaşılabileceği üzere küresel yönetim, ağırlıklı olarak devletlerin tek tek kapasitelerini aşan ekonomik, sosyal ve siyasal konularda ortaya çıkan sorunlara daha düzenli ve güvenilir çeşitli çözümler getirmeyi ifade eder. Sivil toplum kuruluşları önemli olsa da küresel yönetim kurum, aktör ve faaliyetleri daha geniş bir yelpaze içinde değerlendirmektedir. Yönetişim bireylerin ve kurumların, kamusal ve özel ortak sorunlarını yönetme ve istenen sonuçları elde edebilmek için bazı yollarla faaliyetlerini kontrol etme ve eşgüdüm sağlama biçimidir. Görüldüğü üzere yönetim çeşitli unsurların bileşkesi olarak tanımlanmakta, bunlar arasında hukukun üstünlüğü, katılımcılık, şeffaflık ve hesap verebilirlik öncelikle vurgulanan hususlar olarak öne çıkmaktadır.” (Temiz, 2012: 203).

3.9. 2030’a kadar herkese yasal kimlik kazandırılması

Hiçbir devlet tarafından vatandaşlığa kabul edilmeyen kişilerle herhangi bir ülkenin vatandaşı olmakla birlikte bu vatandaşlığı yasal veya fiili nedenlerle kaybeden ve halen bir ülkeyle vatandaşlık bağı olmayan kişilere vatansız kişiler denir. Vatansızlık kavramı vatandaşlık kavramının karşıtı olarak düşünüldüğünde kişinin ulusal düzeyde vatandaş olan bireylerle eşit haklara sahip olmaması ve uluslararası düzeyde diplomatik olarak korumadan yararlanamaması sorunlarını ortaya çıkarmaktadır (Odman, 2011: 83). İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin 15. maddesine göre, her insanın bir ülkenin vatandaşı olma hakkı vardır. Hiç kimse keyfi olarak vatandaşlığından ya da vatandaşlığını değiştirmek hakkından yoksun bırakılamaz. Ancak dünya nüfusuna bakıldığında vatansız olarak hiçbir devletin korumasında ve güvencesinde olmayan binlerce kişinin olduğu görülmektedir. Bu kişiler aynı zamanda ulusal ve bölgesel olarak bazı problemler oluşturmaktadırlar (Kavuk, 2015: 185). Bu problemlerin azaltılması dünyada yaşayan herkese yasal kimlik kazandırılmasına bağlıdır.

3.10. Ulusal mevzuata ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak bilgiye kamu erişiminin sağlanması ve temel özgürlüklerin korunması

“Bilgi edinme hakkı, idarenin tek yanlı iradesi ile hukuk düzeninde yapacağı değişiklikler hakkında ilgili bireylerin, işlemin niteliği ve sonuçları hakkında bilgi alabilmesini sağlayan haktır. Bilgi edinme hakkı, yönetimde açıklığı sağlayan, bireyleri tebaa durumundan çıkarıp sunulan kamu hizmetlerinden yararlanan vatandaş statüsüne yükselten, yönetimde demokrasinin en önemli unsurlarından birisidir. Bilgi edinme hakkı olmasa demokrasiden, özgürlüklerden bahsedilemez. Bu hakkın kullanılamadığı ülkelerde etik dışı davranışlar, yolsuzluklar artar ve kamuoyu hiçbir şey yapamaz; ancak bu hak mutlak bir hak olarak da düşünülemez. Yani bilgi edinme hakkı, ulusal savunma ve dış ilişkiler gibi sınırlandırılması zorunlu görülen alanlar dışında idarenin elindeki her türlü bilgi ve belgeye ulaşmayı, böylece

vatandaşlara önemli bir denetim yetkisi aktararak kamu yönetiminin yolsuz faaliyetlerde bulunmasını ve kusurlu işlem ve eylemler gerçekleştirmesini engellemeyi amaçlamaktadır.” (Koçak, 2010: 121).

3.11. Başta gelişmekte olan ülkeler olmak üzere şiddet ve terörü önlemek ve mücadele etmek için uluslararası işbirliği yoluyla ulusal kurumların güçlendirilmesi

“Uluslararası topluma ve onu şekillendiren kurallara ciddi bir tehdit oluşturan terörizm karşısında toplumların güvenlik duygusunu yitirmeye başlaması, devletlerin ve uluslararası örgütlerin bu tehdit ile mücadele etmek için yeni düzenlemeler ve politikalar üretmesi zorunluluğunu da beraberinde getirmiştir. Ancak devletler tarafından oluşturulan yeni ulusal güvenlik sistemleri, uluslararası toplumun büyük acılarla tecrübe ederek oluşturduğu demokratik ve hukuki ilkelere (bazı hallerde) zıtlık teşkil eder nitelikte olmuştur. Aslen terör örgütlerinin toplumsal düzene ve devlet halk ilişkilerine zarar verebilmek için eylemleri ile yıpratmaya çalıştığı insan hakları, hukukun üstünlüğü, demokrasi gibi müşterek değerlerin; devletlerin uygulamaya koyduğu yeni terörle mücadele stratejileri ile bizzat devletler tarafından yıpratıldığı görülmüştür. Oysaki müşterek ilkelerin korunması ve güçlendirilmesi, devletlerin ulusal güvenlik stratejilerinin demokratik hukuk devleti ilkelerine uygun olarak şekillenmesi ve güvenlik politikalarının temeline yine bu ilkelerin yerleştirilmesi, etkin bir şekilde terörle mücadele edebilmek için zorunluluktur.” (Kaya, 2005: 1-7)

3.12. Ayrımcılık gözetmeyen yasa ve politikaların ilerletilmesi ve uygulanması

“Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi eşitlik ve ayrımcılık yasağı konularını düzenleyen önemli küresel düzenlemelerden biridir. Sözleşme’nin 2. maddesine göre taraf devletler kendi ülkesinde yaşayan ve yetkisi altında bulunan bütün bireylere ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi ya da başka fikir, ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğum ya da başka bir statü bakımından hiçbir ayırım gözetmeksizin Sözleşme’de tanınan hakları sağlamak ve bu haklara saygı göstermekle yükümlüdür. Sözleşme’nin 3. maddesi bütün medeni ve siyasi haklardan erkeklerle kadınların eşit yararlanmalarının güvence altına alınmasını düzenler. Sözleşme’nin 26. maddesi ise yasalar önünde eşitlik ilkesine yer verir. Maddeye göre, herkes yasalar önünde eşittir ve hiçbir ayırım gözetilmeksizin yasalarca eşit derecede korunur. Bu bakımdan, yasalar her türlü ayrımı yasaklayacak ve ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi ya da başka fikir, ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğum veya diğer statüler gibi, her bağlamda ayrımcılığa karşı eşit ve etkili korumayı temin edecektir. Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme ayrımcılığa yer veren bir diğer küresel düzenlemedir. Sözleşme’nin 2. maddesinin ikinci fıkrası Sözleşme kapsamında belirtilen ekonomik, sosyal ve kültürel hakların ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi ya da başka fikir, ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğum ya da başka bir statü bakımından ayırım gözetilmeksizin uygulanması ilkesine yer verir. 3. maddede ise Sözleşme’de yer alan hakların kullanımında kadınlar ile erkeklerin eşit yararlanması ilkesi düzenlenmiştir.” (Korkut, 2009: 13-14). Ayrımcılık yasağının hayata geçirilmesi uluslararası adalet ve barışın ön şartıdır.

4. Sonuç

Sınırlı kaynaklarla hem ihtiyaçları gidermek hem de gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak amaçlarını bağdaştırmak kolay değildir. (Altunbaş, 2004: 103) Bu ancak ulusal ve uluslararası nitelikte adil ve uygulanabilir hukuk kuralları ile gerçekleştirilebilir. Ekonomik,

çevresel ve sosyal alanlarda sürdürülebilir kalkınmayı gerçekleştirmek ise uluslararası barış, adalet ve güçlü kurumların varlığı ile sağlanabilir.

Kalkınma Bakanlığı'nın Aralık 2017 yılında yayınlamış olduğu “Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Kapsamında Türkiye'nin Mevcut Durum Analizi Projesi Ana Raporu”na göre Türkiye’de, yukarıda sayılan ana ve alt hedefleri gerçekleştirmek için ciddi olumlu adımlar atılmıştır. (T.C. Kalkınma Bakanlığı, 2017: 172). Ancak Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğinin Raporu’na göre, ülkelerin çoğunda gözle görülür bir ilerleme kaydedilebilmiş değildir. (ECOSOC Report, 2017: 1)

Bu birbirine bağlı hedefleri gerçekleştirebilmek için öncelikle, barış ve adaleti amaç edinen bireylerin varlığı gerekir. Daha sonra, insan haklarını temel alan çoğulcu ve özgürlükçü demokrasilerin ülkelerde işlemesi lazımdır. Ve nihayet uluslararası güçlü kurumlar eliyle kural ve yaptırımların hayata geçirilmesi önem taşımaktadır.

Kaynaklar

- Akgül, U., (2010). “Sürdürülebilir Kalkınma: Uygulamalı Antropolojinin Eylem Alanı”, *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Antropoloji Dergisi*, 24: 133-164.
- Aktan, C. C. (2003). *Değişim Çağında Devlet*, İstanbul: Çizgi Kitabevi.
- Altunbaş, D. (2004). “Uluslararası Sürdürülebilir Kalkınma Ekseninde Türkiye’deki Kurumsal Değişimlere Bir Bakış”, *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 1 (1-2): 103-118.
- Brauch, H. G., (2008). “Reconceptualizing security: conceptual quartet of peace, security, development and environment” *Uluslararası İlişkiler / International Relations*, 5 (18): 1.
- Dursun, H., (2015). “Organize (Örgütlü) Suçlulukla Mücadelede İtalya”, *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, 5: 327-389.
- Goetz, A. M. & Jenkins, R., (2016). “Gender, security, and governance: the case of Sustainable Development Goal 16”, *Gender & Development*, 24 (1): 127-137.
- Gülener, S., (2012). “Çatışmacı Bir Geçmişten Uzlaşmacı Bir Geleceğe Geçişte Adalet Arayışı: Geçiş Dönemi Adaleti ve Mekanizmalarına Genel Bir Bakış”, *Uluslararası Hukuk ve Politika*, 8 (32): 43-76.
- Gysman, N., (2018). “Beyond the numbers: Does a high number of women in political corridors translate into delivery of Sustainable Development Goals 5 on gender equality and 16 on peace and security in the SADC region?”, *Agenda*, 32 (1): 46-59.
- Hoedt-Rasmussen, I. & Voorhoof, D., (2018). “Whistleblowing for sustainable democracy” *Netherlands Quarterly of Human Rights*, 36 (1): 3-6.
- Kakışım, C., (2017). “Liberalizm Çağında Barış Çalışmaları Ve Demokratik Barış Vizyonu: Teorik Bir İnceleme”, *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 50: 27-44.
- Karabıçak, M. & Özdemir, M. B., (2015). “Sürdürülebilir Kalkınmanın Kavramsal Temelleri”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 6 (13): 44-49.
- Karabulut, B., (2015). “Birleşmiş Milletler’in Küresel Güvenlikteki Rolü Ve Çevre Güvenliği Bağlamında Karadeniz Havzasındaki Faaliyetleri”, *Karadeniz Araştırmaları*, 48: 43-58.
- Karakaş, B. & Çevik, Ö. C., (2016). “Çocuk Refahı: Çocuk Hakları Perspektifinden Bir Değerlendirme” *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18/3: 887-906.
- Kavuk, M. (2015). “Yabancılar Hukuku’nda Vatansızlar ve Mülteciler”, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 28: 179-191.
- Kaya, İ. (2005). *Terörle Mücadele ve Uluslararası Hukuk*, Ankara: USAK Yayınları.

- Kılıç, C., (2009). “Küresel İklim Değişikliği Çerçevesinde Sürdürülebilir Kalkınma Çabaları ve Türkiye” *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 10 (29): 19-40.
- Koçak, S. Y. (2010). “Kamu Yönetiminde Açıklık İçin Bilgi Edinme Hakkı”, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23: 115-125.
- Korkut, L. (2009). *Ayrımcılık Karşıtı Hukuk*, Ankara: İnsan Hakları Gündemi Derneği.
- Meriç, M., (2004). “Yolsuzluk Nedenleri Ve Önlemeye Yönelik Çalışmalar”, *Muğla Üniversitesi SBE Dergisi*, 12: 71-85.
- Pınar, A., (2012). “Şeffaf Ve Hesap Verebilir Kamu Yönetiminin Kalkınmadaki Rolü”, *Şeffaf Ve Hesap Verebilir Kamu Yönetimi Sempozyumu Kitapçığı*, (Ed.) Kılınç, K. & Urhan, Y., 25 Haziran 2012, Ankara: TBMM Yayını, 109-115.
- Resolution of UNGA, (2014). A/RES/69/123, 10 December 2014, <https://undocs.org/A/RES/69/123> (Erişim Tarihi: 22.05.2018).
- SGS, (2016). Sosyal Fayda Zirvesi, (Social Good Summit), <http://www.sgsistanbul.org/surdurulebilir-kalkinma-hedefleri/> (Erişim Tarihi: 22.05.2018)
- T.C. Kalkınma Bakanlığı, (2017). *Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Kapsamında Türkiye'nin Mevcut Durum Analizi Projesi Ana Rapor*, (Özellikle 172-178. sayfalar arası) http://www.surdurulebilirlikalkinma.gov.tr/wp-content/uploads/2017/12/SDG_AnaRapor-Son.pdf (Erişim Tarihi: 22.05.2018)
- Temiz, H. E. (2012). “Sosyal Politika Bağlamında Yönetişim”, *Toplum ve Demokrasi*, 13-14: 201-217.
- Odman, M. T. (2011). *Vatansızların Hukuki Durumu ve Türk Hukuku*, Adana: Çukurova Ofset.
- Uçar, A., (2016). “İstatistikî Verilerle Ulusal Basında Kadına Karşı Şiddet” *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 7/2: 315-364.
- UNDP, (2018). Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, <http://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/sustainable-development-goals.html> (Erişim Tarihi: 22.05.2018)
- UNICEF, (2007). *Çocuklara Yönelik Şiddetin Önlenmesi*, IPU ve UNICEF. <http://www.unicef.org.tr/files/bilgimerkezi/doc/cocuklara%20Yonelik%20siddetin%20ortadann%20Kaldirilmesi.pdf> (Erişim Tarihi: 22.05.2018).
- ECOSOC Report, (2017). E/2017/66, *Progress towards the Sustainable Development Goals Report of the Secretary General*, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=E/2017/66&Lang=E (Erişim Tarihi: 22.05.2018)
- Uzun, A. M., (2003). “Yoksulluk Olgusu ve Dünya Bankası” *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 4 (2): 155-173.
- Yeni, O., (2014). “Sürdürülebilirlik Ve Sürdürülebilir Kalkınma: Bir Yazın Taraması”, *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16 (3): 181-208.